

341
C31

Alexandr Cauia

Drept Internațional Umanitar

MANUAL

341
C31

UNIVERSITATEA LIBERĂ INTERNAȚIONALĂ DIN MOLDOVA

Alexandr Cauia

Drept Internațional Umanitar

MANUAL

761369

Universitatea de Științe de
Medicină și Farmacie
«Nicolae Testemițanu»
Biblioteca Științifică Medical.

3l.3

CHIȘINĂU • 2020

Cuprins

<i>Lista abrevierilor</i>	9
---------------------------------	---

TEMA I

Dreptul Internațional Umanitar — noțiunea, evoluția, subiectele, izvoarele și principiile

§ 1. Definiția, caracteristicile și funcțiile Dreptului Internațional Umanitar.	11
§ 2. Geneza și istoricul dezvoltării Dreptului Internațional Umanitar	13
§ 3. Izvoarele Dreptului Internațional Umanitar	19
§ 4. Subiectele Dreptului Internațional Umanitar	23
§ 5. Structura și principiile Dreptului Internațional Umanitar	29
§ 6. Raportul Dreptului Internațional Umanitar și alte ramuri ale Dreptului Internațional Public	33

TEMA II

Aplicarea dreptului internațional umanitar

§ 1. Aplicarea Dreptului Internațional Umanitar în diverse situații (<i>ratione situationis</i>)	40
§ 2. Aplicarea Dreptului Internațional Umanitar în timp (<i>ratione temporis</i>)	53
§ 3. Aplicarea Dreptului Internațional Umanitar în spațiu (<i>ratione loci</i>)	58
§ 4. Aplicarea Dreptului Internațional Umanitar față de persoane (<i>ratione personae</i>) .	61

TEMA III

Starea de beligeranță, ocupația militară și neutralitatea

§ 1. Mecanismele juridice de instituire a stării de beligeranță	65
§ 2. Drepturile și obligațiile părților beligerante în cadrul ocupației militare	68
§ 3. Neutralitatea în conflictele armate	80
§ 4. Instrumentele juridice de încetare a stării de beligeranță	86

T E M A I V

Metodele și mijloacele legale de ducere a războiului

§ 1. Criteriile de ilegalizare a metodelor și mijloacelor de ducere a războiului	95
§ 2. Statutul juridic al mijloacelor de ducere a războiului	100
§ 3. Interzicerea metodelor ilegale de ducere a războiului	113
§ 4. Reglementarea juridică a războiului pe mare	118
§ 5. Reglementarea juridică a războiului aerian	123
§ 6. Reglementarea juridică a metodelor și mijloacelor de ducere a războiului în cadrul conflictelor armate noninternaționale.	127

T E M A V

Statutul juridic al combatantului în cadrul conflictelor armate contemporane

§ 1. Evoluția reglementărilor juridice internaționale asupra statutului de combatant .	133
§ 2. Esența noțiunii de combatant	141
§ 3. Drepturile conferite prin statutul de combatant.	146
§ 4. Obligațiile combatantului în cadrul conflictelor armate contemporane	155
§ 5. Analiza pseudo-conceptului de „combatant ilegal“	160

T E M A V I

Statutul juridic al participanților în cadrul ostilităților prin prisma statutului de combatant

§ 1. Distincția dintre regimul juridic și sistemul de protecție al mercenarului și voluntarului	167
§ 2. Poziția juridică a spionilor și criminalilor de război.	172
§ 3. Tratamentul aplicat jurnaliștilor și corespondenților de război în cadrul conflictelor armate contemporane	173
§ 4. Statutul juridic al angajaților Companiilor Militare Private	182
§ 5. Aprecierea statutului juridic al participanților în cadrul Operațiunilor de Menținere a Păcii.	188
§ 6. Raportul terorist-combatant prin prisma „războiului contra terorismului“	196

T E M A V I I

Protecția persoanelor protejate în cadrul conflictului armat

§ 1. Protecția răniților, bolnavilor și naufragiaților	204
§ 2. Statutul juridic al personalului medico-sanitar și cel religios.	208
§ 3. Protecția persoanelor civile	212
§ 4. Protecția specială a unor categorii de persoane	215
§ 5. Protecția persoanelor civile în timpul conflictelor armate noninternaționale.	222
§ 6. Garanțiile stabilite în favoarea persoanelor dispărute și a celor decedate	224

TEMA VIII**Protecția bunurilor în cadrul conflictului armat**

§ 1. Protecția proprietății în cadrul conflictelor armate	232
§ 2. Statutul juridic al unităților și vehiculelor sanitare	233
§ 3. Zone sanitare, de securitate și cele neutralizate	239
§ 4. Protecția bunurilor culturale în cadrul conflictului armat	241

TEMA IX**Protecția prizonierilor de război**

§ 1. Definiția statutului de prizonier de război	250
§ 2. Procedura de conferire a statutului de prizonier de război	253
§ 3. Capturarea și condițiile de întreținere a prizonierilor de război	257
§ 4. Sancțiunile disciplinare și răspunderea penală a prizonierului	264
§ 5. Eliberarea și repatrierea prizonierilor de război	266
§ 6. Garanțiile juridice ale persoanelor reținute în cadrul conflictelor armate noninternaționale	270

TEMA X**Răspunderea internațională pentru încălcarea normelor
dreptului internațional umanitar**

§ 1. Noțiunea și esența răspunderii internaționale	282
§ 2. Răspunderea statelor pentru încălcarea normelor dreptului internațional umanitar	285
§ 3. Răspunderea penală a persoanei fizice pentru încălcarea dreptului internațional umanitar	290
§ 4. Noțiunea, esența și clasificarea crimelor de război	294

TEMA XI**Sanționarea încălcărilor grave ale dreptului internațional umanitar
la nivel național și internațional**

§ 1. Sanționarea încălcărilor grave ale dreptului internațional umanitar la nivel național	303
§ 2. Procesul de edificare a jurisdicției penale internaționale	310
§ 3. Tribunalele Internaționale Penale ad-hoc — structura, funcțiile și competența	315
§ 4. Procesul de edificare al Curții Penale Internaționale	322

TEMA XII**Curtea Penală Internațională —
instanță penală internațională cu caracter permanent**

§ 1. Structura și competența Curții Penale Internaționale	328
§ 2. Procedura în fața Curții Penale Internaționale	332
§ 3. Caracterul complementar al jurisdicției Curții Penale Internaționale	340

§4. Implicațiile constituționale ale caracterului complementar al jurisdicției Curții Penale Internaționale	346
--	-----

T E M A X I I I

Implementarea dreptului internațional umanitar

§1. Noțiunea, obiectul și factorii care influențează implementarea normelor dreptului internațional umanitar.	355
§2. Implementarea și asigurarea respectării la nivel național	358
§3. Implementarea și asigurarea respectării la nivel internațional.	364
§4. Mecanismele alternative de asigurare a implementării normelor dreptului internațional umanitar.	369
§5. Asigurarea implementării normelor dreptului internațional umanitar pe cale judiciară	375
§6. Mecanismele și instrumentele de implementare ale dreptului internațional umanitar în cadrul conflictelor armate noninternaționale	379

T E M A X I V

Comitetul Internațional al Crucii Roșii și semnele protectoare

§1. Procesul de edificare și evoluția Comitetului Internațional al Crucii Roșii	385
§2. Baza normativă a activității Comitetului Internațional al Crucii Roșii și a utilizării emblemei protectoare.	390
§3. Principiile și misiunea Comitetului Internațional al Crucii Roșii	392
§4. Societatea Națională de Cruce Roșie Moldova — funcții și atribuții	394
§5. Rolul Comitetului Internațional al Crucii Roșii în promovarea Dreptului Internațional Umanitar.	396
§6. Regimul juridic al semnelor protectoare	402

<i>Bibliografie</i>	408
-------------------------------	-----